

Muzieklegende en geluidsinnovator Brian Eno.

Spelenderwijs de toekomst in

Tijdens FutureFest, eind volgende week in Londen, draait alles om de toekomst. En wat de elektronische muzieklegende Brian Eno betreft draait die toekomst vooral om volwassenen die blijven spelen op de zeer, zeer lange termijn.

Future Fest

17–18 september

Tobacco Dock, Londen

Gij zult spelen — zo luidt het dringende advies van Brian Eno op FutureFest in Tobacco Dock, Londen. Eno werd bekend als producer en rockster — hij was medeoprichter van Roxy Music, bedenker van de muziekstroming ambient en hij produceerde onder meer het legendarische album *Low* van David Bowie. Maar dat is geschiedenis. De 68-jarige musicus richt zich nu vooral op de toekomst en de impact van technologie op mens en cultuur.

Spelen is van levensbelang voor volwassenen, vooral voor wie wil innoveren, stelt Eno. Hij staat daarin niet alleen, zo blijkt uit de programmering van FutureFest, een tweedaags festival met optredens van onder meer de half verlamde atleet Claire Thomas, die een marathon liep in een speciaal hightechpak, en Mustafa Suleyman, oprichter van AI-bedrijf DeepMind, dat in 2014 werd overgenomen door Google.

Ook zijn er muzikale optredens en demonstraties in het kader van de eer-

ste 'cybathlon' die in oktober in Zürich wordt georganiseerd: een soort Paralympics, maar dan hightech. Brian Eno kijkt ook liever voorbij 'beperkingen' en zelfs de dood. Hij is betrokken bij The Long Now Foundation, dat het denken op lange termijn over de grote thema's van de mensheid wil stimuleren. Onder anderen technoprofeet Kevin Kelly zit in het bestuur (zie het interview met Kelly in FD Morgen van 13 augustus). Een van de projecten van deze stichting is de bouw van een enorme klok die 10.000 jaar lang de tijd zal bijhouden — dat is dus de 'lange termijn' die zij bedoelen.

Een ander experiment, maar dan wat dichterbij huis, is tot 18 september te zien en te horen in Kunstruimte Tetem in Enschede. Ter ere van wijlen Remko Scha, professor computerlinguïstiek en pionier in algoritmische kunst, is hier zijn legendarische opstelling *The Machines* (1980) te zien: een groep gitaarspelende elektromotoren. Daarnaast ook aandacht voor Scha's theorieën over machinekunst. Want wat is straks de rol nog van kunst in een tijdperk gedomineerd door machines en algoritmen? Stel dat machines kunst gaan maken en ook cultureel de mens gaan overheersen? Zie Tetem.nl voor meer informatie.